

**Katedra českého jazyka a literatury, Fakulta pedagogická
Západočeské univerzity v Plzni**

**Markéta Tafatová: Sociokulturní dimenze v popisech češtiny a
v učebních materiálech češtiny pro cizince**

Posudek oponenta bakalářské práce

Bakalářská práce M. Tafatové se zabývá velmi zajímavým, přesto opomíjeným tématem – sociokulturní problematikou v oboru čeština pro cizince.

Studie je rozdělena do sedmi kapitol (podle mého názoru mohly být kapitoly 3–6 sloučeny do jedné, s rozčleněním na podkapitoly), které mají logický sled. V úvodní části autorka vymezuje důležité pojmy (jazykové kompetence, sociokulturní kompetence, referenční úrovně) a dokumenty (SEERR, popisy češtiny jako cizího jazyka), následuje popis sociokulturních kompetencí podle jednotlivých úrovní češtiny (A1–B2), kde studentka čerpá z uvedených dokumentů. Tuto část práce považuji za (obsahově) poměrně zdařilou, mám však výhrady k zacházení s odbornou literaturou. Většina textu je totiž spíše citována, než aby se dalo hovořit o parafrázi, autorka nevyužívá svého potenciálu vyjadřovat se vlastními slovy, navíc je takovýto postup na hranici citační etiky.

Kapitola 7 má být analýzou vybraných učebnic češtiny pro cizince, ale bohužel tomu tak není. Jednak byl proveden nevhodný výběr učebnic, jednak je rozbor povrchní a chaotický. Učebnice v kap. 7.1 je spíše příručka, takže srovnávat ji s ostatními, „skutečnými“ učebnicemi je neopodstatněné. Podobné je to s publikací v kap. 7.3 – jedná se o „vstupní audioorální kurz“ (jak je ostatně

v publikaci i v bakalářské práci uvedeno), na tento díl pak navazuje učebnice pro úrovně A1–A2/B1, proto ani zde není srovnávání žádoucí. Učebnice nejsou analyzovány podle úrovní, autorka navíc nerozlišuje mezi publikacemi, které vznikly v době před dokumenty popisujícími češtinu jako cizí jazyk, a na ty, které již z těchto kritérií mohly vycházet.

Další nedostatek spatřuji v samotné analýze. M. Taftová nepracuje s žádnými měřítky, proto i následný rozbor učebnic je myšlenkově neuspořádaný, rozsahem nedostatečný a má velmi nízkou výpovědní hodnotu. Uvítala bych také lingvodidaktická doporučení s praktickými ukázkami, např. ve formě pracovních listů.

Formálně je práce dobrá, obsahuje pouze několik pravopisných chyb či stylistických nedostatků, občas se objevují problémy s formátováním textu.

Přes veškeré výtky se domnívám, že bakalářská práce splňuje kritéria na ni kladená a doporučuji ji k obhajobě s navrhovaným hodnocením **dobře**.

Otázky k obhajobě:

1. Pokuste se zhodnotit zpracování sociokulturní tematiky v učebnicích češtiny pro cizince, které vznikaly již s pomocí popisů úrovní češtiny. Jak se liší od starších učebnic?
2. Pokud máte zkušenost s výukou češtiny pro cizince, mohla byste přiblížit nejčastější chyby, kterých se studenti dopouštějí v sociokulturní oblasti?

V Plzni dne 6. 8. 2012

Mgr. Dita Macháčková